

Alicja Jaroszyk (1947–2022)

Fot. Joanna Błoch

14 maja na cmentarzu w Kiekrzu pożegnaliśmy naszą Drogą Koleżankę, Alicję Jaroszyk, zmarłą 8 maja 2022 roku.

Alicja Jaroszyk urodziła się 6 sierpnia 1947 roku w Nowym Dworze Gdańskim. Po ukończeniu szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego w Olsztynie w 1965 roku rozpoczęła studia wyższe na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, na Wydziale Neofilologii. Absolwentką filologii romańskiej UAM została w roku 1970. W trakcie studiów filologicznych uczęszczała na czterosemestralne Międzywydziałowe Studia Bibliotekarskie, które ukończyła 31 sierpnia 1971 roku.

W latach 1970–1971 pracowała w Wojewódzkim Komitecie Współpracy Organizacji Młodzieżowych, w Komisji Historycznej Ruchu Młodzieżowego. 1 października 1971 roku podjęła pracę w Bibliotece Głównej UAM w Poznaniu, początkowo w Oddziale Gromadzenia (Sekcja Wymiany), na stanowisku młodszego bibliotekarza. Do obowiązków Alicji należało prowadzenie wymiany publikacji UAM z wydawnictwami naukowymi, uniwersyteckimi strefy francuskojęzycznej (kraje Ameryki Południowej i Afryki) oraz Albanii, Czechosłowacji, Jugosławii i Rumunii. Biegła władała językiem rosyjskim, porozumiewała się także po angielsku i hiszpańsku. Z radością i entuzjazmem podejmowała zawsze naukę języków obcych. Zdobyte w ten sposób umiejętności wykorzystywała nie tylko w pracy bibliotecznej; pracowała również jako tłumacz na Międzynarodowych Targach Poznańskich, dzięki bezpośredniej komunikacji z obcokrajowcami stale podnosiła kompetencje językowe.

W Sekcji Wymiany Oddziału Gromadzenia Alicja była zatrudniona do roku 1975, a kolejnymi miejscami pracy w BU były: Oddział Opracowania Rzeczowego Zbiorów oraz filia DS „Jagienka”. 11 grudnia 1976 roku Alicja awansowała na stanowisko starszego bibliotekarza, w 1980 roku – na kustosa. Z Biblioteką Uniwersytecką rozstała się 25 czerwca 1988 roku, by realizować swoje zawodowe powołanie w innych miejscach, a powróciła w jej progi po siedmioletniej przerwie, 1 czerwca 1995 roku, prosto do Oddziału Opracowania Rzeczowego Zbiorów, gdzie z krótką dwuletnią przerwą (1996–1998, Oddział Udostępniania, Sekcja Czytelní) pracowała do końca kariery zawodowej, czyli do czasu przejścia na emeryturę w roku 2007.

W latach 1974–1983 Alicja urodziła troje dzieci: Annę, Jacka i Weronikę; radziła sobie bardzo dobrze, godząc obowiązki zawodowe z życiem rodzinnym.

Na stanowisku katalogera w Oddziale Opracowania Rzeczowego Zbiorów opracowywała przedmiotowo – według klasyfikacji Hartwiga – piśmiennictwo z zakresu filologii romańskiej, angielskiej i sztuki. W roku 1999 Biblioteka Uniwersytecka, w ramach komputeryzacji, wprowadziła do obsługi, w tym także do opracowania, system biblioteczny Horizon, a wszyscy pracownicy oddziału (również Alicja) powoli nabywali nowych umiejętności. Bibliotekarze Oddziału Opracowania Rzeczowego Zbiorów zostali zobowiązani do tego, by nauczyć się opracowywać przedmiotowo druki w języku haseł przedmiotowych KABA (Katalogi Automatyczne Bibliotek Akademickich), języku informacyjno-wyszukiwawczym, prezentowanym w formie kartoteki wzorcowej, używanym w polskich bibliotekach naukowych. Po nabyciu umiejętności katalogowania przedmiotowego rekordów bibliograficznych, dzięki pomocy m.in. bibliotekarzy toruńskich, Alicja zaczęła uczyć się konstruowania haseł wzorcowych. Brała czynny udział w szkoleniach organizowanych przez Centrum NUKAT, a w 2003 roku – po intensywnym szkoleniu w Warszawie – uzyskała, jako pierwsza i przez pewien okres jedyna, uprawnienia do tworzenia i wprowadzania do Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT rekordów haseł wzorcowych JHP KABA.

Alicja przeszła wszystkie etapy szkolenia bibliotecznego. Stała się ekspertem w zakresie stosowania języka haseł przedmiotowych KABA. Dzięki uzyskanym uprawnieniom Alicja zapewniła naszej Bibliotece Uniwersyteckiej uczestnictwo w tworzeniu słownictwa języka KABA, wykorzystywanego w Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym (NUKAT). Przeszkoliła dziesiątki bibliotekarzy w zakresie stosowania JHP KABA. Przygotowała do konstruowania haseł wzorcowych w JHP KABA dwie swoje koleżanki z dawnego Oddziału Opracowania Rzeczowego

Zbiorów: Małgorzatę Dąbrowicz (obecnie Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej) i Hannę Piechowiak. Dzięki ich pracy do KHW (Kartoteka Haseł Wzorcowych) wpływała duża liczba haseł wzorcowych, z których korzystało środowisko bibliotekarskie w Polsce. Stała u początków ponaddwudziestoletniego okresu, w którym do rzeczowego opracowania dokumentów był używany w polskich bibliotekach naukowych język haseł przedmiotowych KABA.

Przeszkoliła wielu studentów bibliotekoznawstwa – praktykantów, prowadziła zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku UAM oraz zajęcia z opracowania rzeczowego w Wyższej Szkole Umiejętności Społecznych w Poznaniu.

Zawsze życzliwa, radosna, pełna pomysłów nie tylko zawodowych – taka pozostanie w mojej pamięci. Bardzo chętnie uczestniczyła w różnych spotkaniach organizowanych na terenie biblioteki, w wycieczkach pracowniczych z okazji Dnia Bibliotekarza. Brała udział w wyjazdach studyjnych do niemieckich bibliotek uniwersyteckich.

Także po przejściu na emeryturę nie straciłam kontaktu z Alą, spotykałyśmy się z okazji imienin, a i bez okazji w jej domu lub poznańskich kawiarniach czy restauracyjkach w gronie koleżanek nie tylko z dawnego Oddziału Opracowania Rzeczowego Zbiorów. Były to spotkania radosne, na których i emerytki, i koleżanki czynne zawodowo dzieliły się informacjami o swoim życiu. I pewnie gdyby nie to, że niektóre z nas nazajutrz musiały wstać o 6.00, by iść do BU, spotkania trwałyby jeszcze dłużej, bo przy smakowitych potrawach Ali i dobrym winie czas płynął, niestety, za szybko...

Alicja opowiadała nam o swojej pasji malowania i tworzenia naczyń użytkowych. U niejednej z nas obraz jej autorstwa zdobi ścianę, a gliniany liść czy miska ozdabia wnętrze mieszkania. Przygodę z malarstwem rozpoczęła po przejściu na emeryturę. Od roku 2012 rozwijała swoje hobby pod kierunkiem Anny Kozłowskiej-Agacińskiej, biorąc udział w cotygodniowych warsztatach organizowanych przez Pracownię Rysunku i Malarstwa dla Dorosłych w Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu. Chętnie uczestniczyła w zajęciach organizowanych w Pracowni Ceramiki i Rzeźby. Fascynowała ją przyroda. Płótna olejne, akrylowe i akwarele przenosiły w świat natury. Zachwycało bogactwo kolorów, widoczne zwłaszcza w obrazach przedstawiających kompozycje kwiatowe, a jasna barwa nastrojała optymistycznie. Jak podkreślała sama Ala, malarstwo dawało jej wytchnienie i otwierało na nowe znajomości i przyjaźnie.

Wszyscy mieliśmy możliwość podziwiania prac Ali na wystawie uroczystie otwartej 15 stycznia 2022 roku w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej podczas spotkania noworocznego bibliotekarzy i emerytowanych

pracowników. Wystawę pomogła zorganizować Justyna Łopaczyk, z którą Ala dzieliła pokój przez kilka lat. Prace cieszyły się powodzeniem, część z nich zakupili pracownicy; ekspozycję można było oglądać do 20 lutego.

Drugą pasją Ali były podróże, nie tylko zagraniczne. Zwiedzała Europę z rodziną córki i z koleżankami m.in. z warsztatów malarskich. Potem na spotkaniach wspólnie oglądałyśmy zdjęcia... Bardzo kochała najbliższych, ciepło opowiadała o dzieciach i wnukach, była z nich dumna.

Alu, chociaż choroba nieoczekiwanie zabrała nam Ciebie, będziemy o Tobie pamiętać, wspominać nasze spotkania, codzienną pracę w BU i wydarzenia z Tobą związane. Jesteś z nami, bo żyjesz w naszej pamięci...

Bożena Świstek-Oborska